

Fires i festes | | Actualitzat el 18/06/2016 a les 06:00

Roger Martínez: «Nosaltres som mortals, la Guita Xica és eterna»

Joan Guitart assegura que la Guita representa la seva "vida patumaire", mentre que Martínez considera que és la seva "quarta dona" | Els dos guitaires deixen la bata perquè altres puguin continuar amb el "trempe" i la "bogeria"

Joan Guitart i Roger Martínez durant l'entrevista | Aida Morales.

Roger Martínez i Joan Guitart des de fa anys que són un binomi indestriable de la Guita Xica. Martínez n'ha estat des de fa 13 anys el cap de colla, complint els 25 anys que va entrar durant aquesta propera commemoració de la Mare de Déu de Queralt. Mentre que Guitart, oficialment de plantilla des del 2004, ja arrossegava i perseguia aquesta comparsa des dels 14 anys. El seu paper durant les últimes dècades ha estat el de la constància i el compromís en una comparsa gens fàcil. Atlètics i esbojarrats, la Guita Xica els ha aportat el que el cos els demanava, i coordinant-se perquè tot funcionés, s'han convertit en un referent de rauxa, tot i que també de respecte, dins la Patum. Aquest any, però, la consciència els ha fet donar un pas enrere. Un pas que, altra vegada, han viscut plegats, que els allunya però també els apropa, i que els ensenyarà, segurament per primera vegada, a viure una altra Patum.

-La Guita Xica ha estat la comparsa que han seguit durant gairebé totes les Patums de la seva vida. Una herència que ve de família?

Joan Guitart: Sí i no. Quan nosaltres érem petits, els nostres pares ja estaven al racó de la Guita Xica, i ens posaven a sobre.

Roger Martínez: Però directament el meu pare no l'havia dut mai en plantilla, tot i que sí, sempre

estàvem al racó.

-I aquest any, després de més de 20 anys de portar-la, deixen el que es coneix tradicionalment com la 'bata'. Què els representa això?

Martínez: La deixem perquè perdem la bogeria, el nervi que necessites per estar a la Guita Xica. Ja tenim una família i no tenim el temps que cal. I tot i que la forma física la conservem, també tenim una edat.

Guitart: I que pleguem no vol dir que pleguem malament. Seguim estant a *tope* i la portem i carretegem com mai, però si em preguntes pel sentiment, per un costat amb molta pena perquè gires una plana de la teva història patumaire, però per altra amb moltíssima alegria. Hem gaudit de la Guita Xica durant molts anys, amb molt bon ambient i pleguem estant al capdamunt. No pleguem arrossegant-nos, sinó a un bon nivell per saltar-la.

-Què vol dir que es necessita temps per portar la Guita Xica?

Martínez: La Guita Xica té un nervi que potser no tenen altres comparses.

Guitart: (*riure*) I que físicament has d'estar fet un tro.

Martínez: (*riure*) Aviam, nosaltres la podríem dur molts més anys, però és la Guita boja, i la bogeria que tens als 20 anys ja no la tens, això és la realitat. I si perds aquestes coses, has de deixar la Guita Xica.

Guitart: A més, que s'ha de deixar pas als nous. Hi ha gent que empenta per estar a la comparsa i arriba un moment en què veus que hi ha d'haver gent nova. Nosaltres hi continuarem sent sempre, però un compromís tan alt no el tindrem.

-Consideren que podria quedar un buit a la comparsa?

Guitart: Això no ho hem de dir nosaltres (*riure*).

Martínez: Però no, queda una comparsa molt maca, no els faltará res, i també es queda gent veterana.

L'antic cap de colla de la Guita Xica, Roger Martínez Foto: Aida Morales.

-I en el cas del seu paper, quin serà a partir d'ara?

Martínez: La bata no la portarem mai més, però continuarem portant la Guita. També podrem anar a sopar, que no ho hem fet mai, anirem a veure una estona els Gegants o una estona les Macés, que tampoc ho podem fer mai...

Guitart: Serà una Patum diferent, i ara hem d'aprendre a fer aquesta altra Patum. Ara perds una part de la comparsa i te n'allunyes, però nosaltres estem bojos per la Guita.

-Perquè, per a vostès, la Guita Xica què significa?

Martínez: És la meva quarta dona. La mare..., no perdona. La dona..., no tampoc. Primer la filla, després la dona, la mare i la Guita (*riure*). Uf...

Guitart: (*riure*) Representa, a part d'això que també, la teva vida patumaire. Aquesta vida es resumeix en la Guita, el tremp de la Guita...

Martínez: Sí, en la vida tens tres o quatre coses que t'agraden molt. Jo tinc l'esquí, la muntanya i segurament la Guita, i el Joan tindrà la bicicleta, *algo* més i la Guita. Aquesta està entre els tres o quatre primers llocs de la teva vida.

-En aquesta darrera Patum, durant els Tirabols van pujar sobre la Guita i van fer una volta a la plaça.

Martínez: Sí, a sobre la Guita Xica no hi puja mai ningú, però quan plega un guitaire, té el goig de poder donar la volta a la plaça. Jo ho vaig viure amb molta alegria i felicitat d'haver-la pogut portar durant 25 o 30 anys. I veient les cares dels nanos joves com et miraven, va ser molt maco.

Guitart: I molt emocionant, perquè has carretejat molta gent dels que han plegat, però no t'imagines mai que tu hi seràs a sobre. I quan s'encén el fuet, veus tota la plaça i és el moment de pell de gallina i llagrimeta.

Martínez: Tot i que per a mi va ser més emocionant l'últim salt de Lluïment perquè aquest sí que sé que no el faré mai més. De Tirabols, en faré molts, però de guiatges de davant en una Patum de Lluïment, no en faré mai més cap. I després de molts anys d'haver-ho fet, allà si que hi va haver la llagrimeta dissimulada amb les ulleres de sol.

Joan Guitart, membre de la Guita Xica des de fa més de 15 anys Foto: Aida Morales.

-Vostès han ensenyat a molts guitaires durant aquests anys. Però què vol dir portar la Guita?

Guitart: Que cada posició té la seva cosa. Tant a dintre amb la barra, com a davant, és una cosa. Cada posició té els seus moviments específics, i cadascú té les seves particularitats.

Martínez: Agafa-la més aquí, aguanta-la més, posa't la barra al costat... Cada salt és una estratègia, sobretot els de la plaça o els Tirabols.

-S'ha d'estar una mica boig per formar part d'aquesta comparsa?

Martínez: Sí.

Guitart: Sí, però perquè té una pujada d'adrenalina important. Tothom qui ha fet un salt amb una miqueta de gas sap de què parlem i sap físicament el que cansa o el que bufes. I sota la Guita Xica tenim uns personatges... Tenim campions de curses de muntanya, i aquests tenen una velocitat i un *aguante* que no vegis!

-Com ha viscut la comparsa el fet que deixin la bata?

Martínez: Amb tristor, però també amb alegria, perquè hem volgut transmetre que no ens ha afectat tant com ens ha afectat.

Guitart: De fet, diumenge a la nit ens vam prometre tots dos que no ploraríem... i no ho vam fer!

-Marxen satisfets, però, de com queda la comparsa?

Martínez: Moltíssim, fa molts anys que es treballa perquè hi hagi un grup cohesionat al màxim.

Guitart: I durant l'any fem sopars, dinars, arrossos...

Martínez: Fins i tot a llocs on haguem d'arribar-hi caminant o en bicicleta.

-Poden explicar alguna anècdota curiosa o moment destacat de la seva trajectòria amb la Guita Xica?

Martínez: El moment que mai oblidaré segurament va ser els 125 anys...

Guitart: Quan vam sortir amb les torxes..., també el dinar, quan vam acostar molta gent que feia anys que no tornava a agafar la Guita, o durant la pujada històrica dels Quatre Fuets. Això ens va emocionar molt a nosaltres. I el moment culminant va ser quan es van encendre les torxes l'any passat. Volíem buscar una estampa diferent i nova de la Patum, i que la gent se'n sentís part. I quan van apagar els llums i tothom va fer ?oh? amb aquella entrada espectacular...

Entrevista a Joan Guitart i Roger Martínez sobre la seva experiència en la Guita Xica Foto: Pere Gendrau.

-Una Patum històrica.

Guitart: I potser un altre moment, durant una Patum que pujàvem per allà als taxis i ens va cridar una senyora. Jo portava el cap i em vaig apropar cap allà, que hi havia un home molt gran. Era cec, i ens va explicar que feia 30 anys que no tocava el cap de la Guita Xica. Doncs li vam enxufar el cap allà i, d'emocionat, es va posar a plorar i em va emocionar moltíssim a mi. És una cosa que et sorprèn, però ell estava immensament content.

Martínez: I un moment divertit també va ser una pujada al carrer major quan encara no hi havia música pels altaveus. Nosaltres, que també volíem ballar la cançó de l'*Ella s'ho pensa*, ens vam posar entremig de la Geganta i el Gegant, i bueno, es va crear un ambient allà!

-Fa anys...

Martínez: Sí, sí, hi havia el Melitó de cap de colla encara. Es va fer dos anys, i al tercer es va posar música al carrer major.

Guitart: Clar, ens vam amagar al carrer Puig-reig en silenci, i quan va passar la Geganta, vam sortir i vinga!

-Sense cremar cap Gegant?

Martínez: Bueno...

Guitart: Però d'anècdotes d'aquestes en tenim un munt, com ara una vegada que vam pujar la

Guita als autoxocs.

-I havent recordat totes aquestes històries, quines són les sensacions?

Guitart: Una mica de pena perquè això s'acaba, però amb moltíssima alegria d'haver gaudit durant aquests anys amb tota la gent que hi ha sigut. Que no només són els 16 de la comparsa, sinó tots els que la rodegen.

Martínez: És una de les comparses que pot portar més gent de Berga, i penso que és una de les més estimades. En número de gent, els Gegants i la Guita Xica són les que porten més gent.

Guitart: I el més important és que no perdi la seva rauxa.

Martínez: Aquesta rauxa i aquest tremp. És la Guita boja. I com va escriure Xavier González-Costa, nosaltres som mortals, però la Guita Xica és eterna.

Joan Guitart i Roger Martínez durant l'entrevista sobre la Guita Xica Foto: Aida Morales.